

Верховний
Суд

«Новації в оподаткуванні під час воєнного стану»

Наталія Блажівська

Суддя Верховного Суду, д.ю.н.

24 лютого 2022 року у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України Указом Президента України № 64/2022 введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Зміни, прийняті на період дії правового режиму воєнного стану, надзвичайного стану, стосуються:

- мораторію на проведення податкових перевірок;
- зупинення перебігу строків, визначених податковим законодавством;
- відповідальності за порушення податкового законодавства;

- пільг з єдиного податку, плати за землю, єдиного соціального внеску, екологічного податку;
- оподаткування осіб, що перебувають на спрощеній системі оподаткування;
- плати за землю та мінімального податкового зобов'язання;
- податку на додану вартість;
- акцизного податку;
- інші.

СТРОКИ

- для платників податків та контролюючих органів зупиняється перебіг строків, визначених податковим законодавством та іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи

(сплати податкових зобов'язань; оскарження податкових повідомлень-рішень; розгляду скарг платників податків; подання заяви про повернення надміру сплачених податків; подання податкової звітності тощо);

- надання електронних сервісів та приймання електронних документів від платників податків здійснюються у робочі дні з 8 години до 18 години;

-зупиняється перебіг строків, визначених для надсилання повідомлення про відкриття або закриття рахунка платника;

-припиняється перебіг строків, встановлених для взяття на облік у контролюючих органах юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та передачі даних про взяття на облік таких платників податків у контролюючих органах до ЄРПОУ.

Перервірки

Встановлено мораторій на проведення документальних перевірок правильності нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану та протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного, надзвичайного стану.

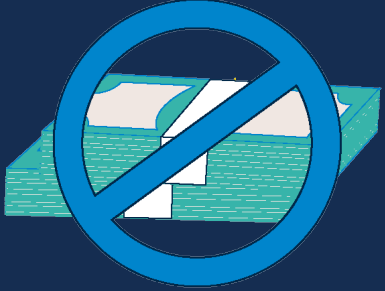
Податкові перевірки не розпочинаються, а розпочаті перевірки зупиняються, крім:

1. камеральних перевірок декларацій або уточнюючих розрахунків (у разі їх подання), до яких подано заяву про повернення суми бюджетного відшкодування,

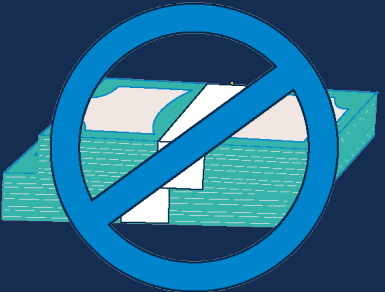
2. фактичних перевірок.

З'явилась нова підстава для проведення фактичних перевірок щодо незабезпечення можливості проведення розрахунків за товари (послуги) з використанням електронних платіжних засобів, касових операцій, патентування або ліцензування.

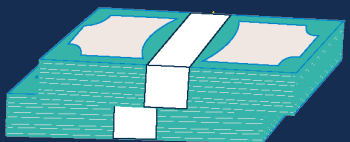
Відповідальність

У випадку неможливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок, зокрема щодо дотримання термінів сплати податків та зборів, подання звітності, у тому числі звітності, реєстрації у відповідних реєстрах податкових або акцизних накладних, розрахунків коригування, подання електронних документів, що містять дані про фактичні залишки пального та обсяг обігу пального або спирту етилового тощо, платники податків звільняються від відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом трьох місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Платники податків, які у зв'язку з наслідками їх безпосередньої участі у воєнних діях не дотрималися цих термінів виконання податкових обов'язків, звільняються від відповідальності за невиконання податкових обов'язків, за умови виконання таких обов'язків протягом одного місяця з дня закінчення дії наслідків, які унеможливили виконання таких обов'язків.

У разі виявлення порушень законодавства за результатами проведення камеральних або фактичних перевірок до платників податків застосовується відповідальність згідно з ПК України.

Пеня

- за порушення норм ПК України не нараховується, а нарахована пеня підлягає анулюванню у разі вчинення діяння (дії або бездіяльності) особою внаслідок введення воєнного, надзвичайного стану.

- за порушення норм щодо сплати та нарахування єдиного соціального внеску не нараховується, а нарахована підлягає списанню.

Плата за землю (земельний податок та орендна плата за земельні ділянки державної та комунальної власності)

- з 1 березня 2022 року по 31 грудня того року, який буде наступним за роком, у якому буде скасовано воєнний стан, не нараховується та не здійснюється плата за землю за земельні ділянки (земельні частки (паі), що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації, а також за земельні ділянки (земельні частки (паі), визначені обласними військовими адміністраціями як засмічені вибухонебезпечними предметами та/або на яких наявні фортифікаційні споруди;
- за 2022 та 2023 податкові (звітні) роки, не нараховується та не сплачується загальне мінімальне податкове зобов'язання за такі земельні ділянки.

Екологічний податок

За 2022 податковий (звітний) рік не нараховується та не сплачується за об'єктами оподаткування, що розташовані на територіях, на яких ведуться (велися) бойові дії, або на територіях, тимчасово окупованих збройними формуваннями Російської Федерації.

ЄДИНИЙ СОЦІАЛЬНИЙ ВНЕСОК

- З 1 березня 2022 до припинення або скасування воєнного стану в Україні та протягом 12 місяців після припинення або скасування воєнного стану приватні підприємці незалежно від системи оподаткування мають право не нараховувати та не сплачувати ЄСВ за себе. Це також стосується і осіб, що проводять незалежну професійну діяльність і членів фермерських господарств.

У розрахунку ЄСВ до відповідної податкової декларації за періоди звільнення дані не заповнюються.

- можуть не нараховувати ЄСВ на заробітню плату мобілізованих працівників: ФОПи другої та третьої групи єдиного податку та підприємства третьої групи єдиного податку.

Якщо зазначені платники єдиного податку приймуть рішення про несплату ЄСВ за мобілізованих працівників, суми ЄСВ сплатить держава.

СПРОЩЕНА СИСТЕМА ОПОДАТКУВАННЯ

З 1 квітня 2022 року до припинення воєнного стану запроваджено єдиний податок третьої групи у розмірі 2% доходу для фізичних/ юридичних осіб з річним доходом до 10 млрд грн, окрім: (1) грального бізнесу, (2) торгівців підакцизними товарами, (3) фінансових установ, (4) компаній добувного сектору, (5) представництв/ філій неплатників єдиного податку, (5) нерезидентів.

Такі платники

- використовують спрощену систему з місяця, наступного за місяцем подання заяви;
- звітують щоквартально (зі вказанням суми помісячного доходу), протягом 40 календарних днів після закінчення кварталу;
- здійснюють оплату щомісячно, до 15 числа місяця, наступного за звітним;
- звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з ПДВ з операцій з постачання товарів, робіт та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України.

ПОДАТОК НА ПРИБУТОК

До припинення воєнного стану до витрат для цілей обрахунку податку на прибуток відносяться у повному розмірі (без 4%-го обмеження за пп.140.5.9 ПК України) безкоштовно передані товари/послуги (касок, бронежилетів, виготовлених відповідно до військових стандартів), технічних засобів спостереження, лікарських засобів та медичних виробів, засобів особистої гігієни, продуктів харчування, предметів речового забезпечення, а також інших товарів, виконаних робіт, наданих послуг за Переліком, визначеним КМУ на користь ЗСУ, інших організацій у сфері оборони; ДСНС; закладів охорони здоров'я, а також кошти, у т.ч., перераховані на спецрахунки НБУ.

ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ

- постачання та імпорт пального є об'єктом 7% ПДВ. Відповідне від'ємне значення може бути використано лише у зменшення податковоо зобовязання;

- право на визнання податкового кредиту з ПДВ на: 1) операції з передачі товарів/ послуг на користь ЗСУ, інших організацій у сфері оборони; ДСНС; закладів охорони здоров'я; 2) знищені (втрачені) товари через обставини непереробної сили; 3) товари, передані в державну/ комунальну власність та на користь інших осіб для потреб забезпечення оборони

- платники ПДВ можуть визнати податковий кредит на підставі первинних документів за умови реєстрації податкової накладної протягом 6 місяців після завершення воєнного стану та уточнення відповідного податкового кредиту

АКЦИЗНИЙ ПОДАТОК

- на період дії воєнного стану для таких товарів як бензин, дизельне паливо, інші нафтопродукти та скраплений газ акцизний податок становить 0%;
- переміщення пального транспортними засобами дозволено без реєстрації акцизної накладної подовжується автоматично;
- безкоштовна передача товарів на користь ЗСУ та інших організацій у сфері оборони не вважаються операціями з реалізації.

- звільнено від мита імпорт товарів оборонного призначення.

- не утримується ПДФО і військовий збір з благодійної допомоги на користь постраждалих внаслідок збройної агресії в період ВС

ВСЕ БУДЕ

УКРАЇНА